

28.2.2014

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 1268/2010, ingediend door Cristóbal Aguado Laza (Spaanse nationaliteit), namens de vereniging "Asociación Valenciana de Agricultores" (ASAJA), over fytosanitaire producten, plagen en ziekten bij plantaardige producten

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indieners verzoeken, met het oog op de aankomende strengere fytosanitaire regelgeving in de EU, dat de fytosanitaire middelen die door een communautair besluit van de markt zijn gehaald opnieuw in de verordening worden opgenomen. Zij voeren aan dat deze middelen belangrijk zijn voor de bestrijding van nieuwe plagen op communautair grondgebied, en verzoeken dat de regelgeving voor de invoer van plantaardige producten afkomstig uit derde landen wordt aangescherpt. Zij verzoeken dat het begrip invoertoleranties (neergelegd in Verordening (EG) nr. 396/2005) niet wordt toegepast, en dat voor alle handelsagenten of producenten die op het communautaire grondgebied opereren dezelfde regels gelden. Op deze manier zouden voor plantaardige producten, ongeacht herkomst, dezelfde maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen gelden.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 21 januari 2011. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 18 juli 2011.

Het verzoekschrift betreft drie verschillende kwesties, die stuk voor stuk vallen onder specifieke onderdelen van de EU-wetgeving of gemeenschappelijke praktijken. Bijgevolg stelt de Commissie voor elk daarvan afzonderlijk te behandelen.

a) Verlenging van de versnelde procedure voor toestemming voor werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen

Indieners wijzen op werkzame stoffen die aanwezig zijn in gewasbeschermingsmiddelen, die als gevolg van een besluit van de Commissie niet zijn opgenomen in bijlage I van Richtlijn 91/414/EEG. Deze werkzame stoffen maakten deel uit van een werkprogramma waarnaar wordt verwezen in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad en dat is opgezet om overeenkomstig de EU-normen in juli 1993 de werkzame stoffen te onderzoeken, die aanwezig zijn op de markten van de lidstaten. Als gevolg van dit onderzoeksprogramma zijn meer dan driehonderd werkzame stoffen opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 91/414/EEG. Volgens deze richtlijn moet de goedkeuring van werkzame stoffen en vergunningen voor gewasbeschermingsmiddelen die deze stoffen bevatten, zorgen voor een hoge mate van bescherming. Daarom zijn deze werkzame stoffen onderzocht op basis van de vereisten in bijlage II en bijlage III bij Richtlijn 91/414/EEG en goedgekeurd op basis van een risicobeoordeling overeenkomstig de criteria in bijlage VI bij diezelfde richtlijn. Het gebruik ervan in gewasbeschermingsmiddelen kan worden beschouwd als veilig voor mensen, dieren en het milieu. Een van de aspecten van het besluitvormingsproces is dat, waar mogelijk, tevens de beschikbaarheid van een breed scala aan verschillende werkzame stoffen wordt gegarandeerd, onder meer vanuit een gezichtspunt van resistentiebeheersing.

Naar aanleiding van het voortgangsverslag dat de Commissie overeenkomstig Richtlijn 91/414/EEG heeft ingediend, verzochten het Europees Parlement in zijn resolutie van 30 mei 2002 en de Raad in zijn conclusies van 12 december 2001 de Commissie Richtlijn 91/414/EEG te evalueren, en stelden zij een aantal problemen vast die de Commissie moest aanpakken. De richtlijn zal nu worden ingetrokken en worden vervangen door Verordening (EG) nr. 1107/2009, die met ingang van 14 juni 2011 in alle lidstaten van kracht zal worden. In deze verordening wordt recht gedaan aan de conclusies van het Europees Parlement, de ervaringen die zijn opgedaan met de toepassing van Richtlijn 91/414/EEG en de meest recente wetenschappelijke en technische ontwikkelingen.

Om te garanderen dat de diversificatie van de land- en tuinbouw niet in gevaar wordt gebracht door een onvoldoende beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen, zijn in de verordening voor kleine toepassingen specifieke regels vastgesteld. In dat kader dient de Commissie overeenkomstig artikel 51, lid 9 het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op 14 december 2011 een voorstel tot oprichting van een Europees stimuleringsfonds voor kleine toepassingen voor te leggen, indien nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel. In dit verband wordt onder "kleine toepassing" het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verstaan op (i) gewassen die niet op ruime schaal worden geteeld in die lidstaat, dan wel (ii) gewassen die op ruime schaal worden geteeld, om te voldoen aan een uitzonderlijke behoefte op het gebied van gewasbescherming.

Indieners vragen om de directe verlenging van de versnelde procedure voor alle opnieuw geclassificeerde werkzame stoffen, d.w.z. al die stoffen die zijn ingetrokken op grond van het communautaire besluit en waarvoor nu een nieuwe aanvraag voor opname is ingediend.

Het toepassingsbereik en de voorwaarden voor de toepassing van de versnelde procedure worden helder omschreven in Verordening (EG) nr. 33/2008 van de Commissie en luiden als volgt:

"Wanneer overeenkomstig artikel 6, lid 1 van Richtlijn 91/414/EEG een besluit is genomen

om een stof van de tweede, derde of vierde fase niet in bijlage I op te nemen, en een ontwerp-beoordelingsverslag is opgesteld, kan iemand die als kennisgever heeft deelgenomen aan de procedure die tot dat besluit heeft geleid, of iemand die de oorspronkelijke kennisgever in overleg met deze laatste in het kader van deze verordening heeft vervangen, een aanvraag indienen overeenkomstig de versnelde procedure waarin is voorzien in de artikelen 14 tot en met 19 van deze verordening. Een dergelijke aanvraag moet worden ingediend binnen zes maanden vanaf de bekendmaking van het besluit tot niet-opneming in het geval van stoffen van de derde en de vierde fase, of binnen zes maanden vanaf de inwerkingtreding van deze verordening in het geval van stoffen van de tweede fase."

Er vallen 74 werkzame stoffen onder deze versnelde procedure. Deze procedure geldt voor tien werkzame stoffen die niet zijn opgenomen in het kader van de tweede fase van het herzieningsprogramma en voor 64 werkzame stoffen die vrijwillig zijn teruggetrokken tijdens de derde fase van het herzieningsprogramma (49 stoffen, die alle worden genoemd in Besluit 2008/934/EG van de Commissie) en tijdens de vierde fase van het herzieningsprogramma (15 stoffen, die alle worden genoemd in Besluit 2008/941/EG van de Commissie). Een overzicht van deze werkzame stoffen is terug te vinden in Document SANCO 01896/2008, herz, van 22 juni 2011¹ ("Opnieuw indienen van aanvragen voor opneming van werkzame stoffen die niet zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 91/414/EEG").

De versnelde procedure is bedoeld om de Commissie de mogelijkheid te geven om nog vóór de datum waarop de lidstaten op grond van een besluit tot niet-opneming hun nationale vergunningen voor gewasbeschermingsmiddelen die deze werkzame stoffen bevatten, moeten terugtrekken, een besluit te nemen op basis van een bijgewerkt dossier.

Om te zorgen dat het onderzoek naar die stoffen kan worden afgerond, is de termijn voor de lidstaten om de vergunning met betrekking tot deze werkzame stoffen in te trekken, verlengd van 31 december 2010 tot 31 december 2011 ingevolge Verordening (EU) nr. 741/2010.

Conclusie

Bij het onderzoek naar werkzame stoffen dient te worden gezorgd voor een hoge mate van bescherming van menselijke en dierlijke gezondheid en het milieu, en dient tegelijk, voor zover mogelijk, de beschikbaarheid van een breed scala aan verschillende werkzame stoffen te worden gewaarborgd. Alle werkzame stoffen die onder het in artikel 8, lid 2 van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad genoemde werkprogramma vallen, zijn daarom onderzocht overeenkomstig de EU-vereisten en -criteria. De versnelde procedure gold alleen voor een beperkte groep stoffen die aan de criteria voldeed van Verordening (EG) nr. 33/2008. Om de goedkeuring van werkzame stoffen te versnellen, zijn er echter strikte termijnen voor de verschillende procedurele stappen vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1107/2009, die is aangenomen na uitgebreide gesprekken met alle betrokken partijen. De EU is niet ongevoelig voor de problemen waarmee landbouwers te kampen hebben. Daarom bevat de verordening specifieke regels voor kleine toepassingen, teneinde te garanderen dat de diversificatie van de land- en tuinbouw niet in gevaar wordt gebracht door een onvoldoende beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen. In dit opzicht kunnen de houder van de toelating, officiële of wetenschappelijke instanties die zich bezighouden met landbouwactiviteiten, beroepsorganisaties op landbouwgebied en professionele gebruikers verzoeken om de

---

¹ http://ec.europa.eu/food/plant/protection/evaluation/resubmission_table_rev08062009.pdf.

toelating van een in de betrokken lidstaat reeds toegelaten gewasbeschermingsmiddel uit te breiden tot kleine toepassingen die nog niet onder die toelating vallen. Op grond van deze regels dient de Commissie uiterlijk op 14 december 2011 het Europees Parlement en de Raad een voorstel tot oprichting van een Europees stimuleringsfonds voor kleine toepassingen voor te leggen.

b) Uitbreiding van de fytosanitaire controle in de Europese Unie op plagen en ziekten uit derde landen

De communautaire regeling op fytosanitair gebied, met inbegrip van fytosanitaire invoervereisten, is gebaseerd op Richtlijn 2000/29/EG van de Raad. In 2008 besloot de Commissie dat de regeling moest worden geëvalueerd in het licht van tal van probleemfactoren (zoals globalisering van de handel, wijzigingen in handelspatronen en de opkomst van nieuwe handel). Deze evaluatie vond plaats in 2009-2010 en leidde tot het besluit om de fytosanitaire wetgeving van de EU te herzien en bij te werken. Bij dit proces zijn alle belanghebbenden in grote mate betrokken. Een van de aspecten die moest worden bekeken, was de invoerregeling, waarbij specifieke aandacht uit moest gaan naar handel met een hoog risico (in het bijzonder de handel in planten voor de teelt/teeltmateriaal en nieuwe handel). De herziene regeling zou onder andere doelmatiger moeten zijn in het voorkomen van de invoer van plantenziekten uit derde landen, bijvoorbeeld door sneller in te grijpen bij nieuwe risico's. De wetsvoorstellen van de Commissie staan gepland voor 2012. Indieners kunnen uitgebreidere informatie over de regeling op fytosanitair gebied raadplegen op de website van de Commissie: http://ec.europa.eu/food/plant/strategy/index_en.htm.

Conclusie

De Commissie werkt momenteel aan de herziening en bijwerking van de fytosanitaire wetgeving van de EU, met inbegrip van de invoerregels. De wetsvoorstellen van de Commissie staan gepland voor 2012. Indieners worden uitgenodigd deel te nemen aan dit proces. De Commissie beschouwt de raadpleging van belanghebbenden inzake de fytosanitaire regeling als een belangrijk aspect van de herziening en de effectbeoordeling.

c) Afschaffing in de Europese Unie van het concept van "invoertoleranties" van gewasbeschermingsresiduen uit derde landen

Het gebruik van het concept van "invoertoleranties" (d.w.z. het maximumresidugehalte voor ingevoerde producten) is noodzakelijk als gevolg van de internationale handelsvoorschriften. De EU heeft internationale verplichtingen, op grond waarvan zij de invoer van grondstoffen die behandeld zijn met pesticiden uitsluitend mag blokkeren als er gegronde redenen daarvoor zijn, zoals wanneer het gehalte aan nog in de grondstoffen aanwezige residuen onveilig is voor de EU-consument. Deze verplichting geldt, ongeacht de vraag of diezelfde pesticide ook in de EU wordt gebruikt of niet. Daarom is er geen reden voor de EU om het instellen van een maximumresidugehalte voor pesticiden die kunnen zijn gebruikt op ingevoerde goederen, te weigeren. Een dergelijk maximumresidugehalte kan worden vastgesteld op basis van indiening van een uitgebreid dossier, dat op een degelijk wetenschappelijke basis is getoetst. In het geval deze evaluatie een positieve uitslag heeft, bepaalt de EU een grenswaarde waarbinnen het gebruik van pesticiden veilig is voor de consument. Omdat het concept gelijktijdig ook door de handelspartners van de EU wordt toegepast, wordt hierdoor ook de uitvoer van landbouwproducten vanuit de EU naar derde landen mogelijk gemaakt, zolang

deze veilig is voor de consument in deze landen. Evenzo wordt hierdoor de invoer mogelijk gemaakt van landbouwproducten vanuit derde landen naar de EU, zolang deze veilig is voor de consument in de EU. Indien de EU en haar handelspartners dit concept niet zouden hanteren, zouden Spaanse wijnproducenten bijvoorbeeld geen wijn meer kunnen uitvoeren naar landen als de Verenigde Staten en Japan, waar sommige pesticiden die in Spanje rechtmatig worden gebruikt, niet zijn toegestaan.

Het klopt dat bepaalde pesticiden die worden gebruikt in derde landen, niet zijn toegestaan in de EU. In veel gevallen is dit niet omwille van de veiligheid van de consument. Soms is de marketing niet financieel rendabel, zodat de producent niet bereid is de prijs te betalen voor registratie in de EU. In andere gevallen zijn er andere pesticiden vereist voor de beheersing van plagen die niet voorkomen in de EU of voor het gebruik op gewassen die niet worden verbouwd in de EU. In dergelijke gevallen is het mogelijk de behandelde producten in te voeren in de EU indien er een invoertolerantie is vastgesteld. Invoertoleranties worden uitsluitend ingesteld als een dossier wordt ingediend bij en geëvalueerd door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid, waaruit blijkt dat de residuen geen bedreiging vormen voor de consument. In het geval dat de desbetreffende residuen voor geen enkele consumentengroep in de EU veilig zijn, wordt er geen invoertolerantie toegekend.

Conclusie

Afschaffing van het concept van "invoertolerantie" is niet in het belang van de EU-landbouwers en lijkt evenmin uitvoerbaar, gelet op onze internationale verplichtingen. De Commissie ontraadt derhalve alle maatregelen tot afschaffing van het concept van "invoertolerantie".

4. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 28 augustus 2013.

Aan de hand van onlangs ontvangen informatie kan de Commissie verslag uitbrengen over de laatste stand van zaken met betrekking tot de tweede kwestie uit het verzoekschrift (uitbreiding van de fytosanitaire controle in de Europese Unie op plagen en ziekten uit derde landen).

Wat de andere twee onderdelen van het verzoekschrift betreft, namelijk de toelating van actieve gewasbeschermingsmiddelen (deel I) en wederkerigheid (deel III), kunnen het schriftelijk antwoord van de Commissie van 18 juli 2011 en haar tijdens de vergadering van de Commissie verzoekschriften van 8 mei 2012 gegeven mondeling antwoord nog altijd als volledig en actueel worden beschouwd.

Na de evaluatie (2009-2010) en herziening (2010-2011) door de Commissie van de Europese fytosanitaire regeling is een wetsvoorstel uitgewerkt voor een Verordening betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, dat is aangenomen op 6 mei 2013 (COM(2013) 267 final).

De voorgestelde verordening zou nieuwe instrumenten moeten bieden voor een betere bescherming tegen nieuwe plaagorganismen die de Unie binnenkomen via planten en plantproducten uit derde landen, in combinatie met nieuwe maatregelen om de vroege opsporing en onmiddellijke uitroeiing van uitbraken van dergelijke nieuwe plaagorganismen

te waarborgen. Daartoe zouden de lidstaten worden verplicht onderzoeken uit te voeren naar uitbraken van gereguleerde plaagorganismen op hun grondgebied, en zouden duidelijke voorschriften worden vastgesteld voor de uitroeiing van plaagorganismen. De Unie zou financiële steun bieden aan de lidstaten voor het uitvoeren van deze onderzoeken, en aan de betrokken ondernemingen voor de geleden verliezen als gevolg van het wegens de uitbraak verwoeste plantmateriaal.

Het stelsel zou ook worden gemoderniseerd wat betreft de verplaatsing van planten en plantproducten binnen de Unie, wat zou leiden tot een verlaging van de administratieve lasten en de kosten voor ondernemingen.

Voor uitgebreidere informatie over het wetsvoorstel en de bijbehorende effectbeoordeling kunnen indieners terecht op de website van de Commissie: http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosafety/rules/index_en.htm.

5. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 28 februari 2014.

In aanvulling op reeds vroeger verstrekte informatie over dit verzoekschrift geeft de Commissie de laatste stand van zaken met betrekking tot de kwesties in verband met gewasbeschermingsproducten die werden besproken tijdens de vergadering van de Commissie verzoekschriften van 5 december 2013 en die betrekking hebben op Verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en Verordening (EG) nr. 396/2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen.

Deel I: Gewasbeschermingsmiddelen

Kleine toepassingen:

Krachtens artikel 51, lid 9, van Verordening (EG) nr. 1107/2009¹ betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen moest de Commissie het Europees Parlement en de Raad een verslag voorleggen met het oog op de oprichtingen van een Europees stimuleringsfonds voor kleine toepassingen.

Dit verslag moest uiterlijk in december 2011 worden ingediend, maar werd uiteindelijk ingevolge langdurig overleg met andere Commissiediensten en nieuwe dringende prioriteiten uitgesteld. De Commissie verwacht dat het verslag over beperkte toepassing in februari 2014 kan worden goedgekeurd.

Het verslag over kleine toepassingen voorziet in de oprichting van een onafhankelijke coördinerende instantie (technisch secretariaat) voor kleine toepassingen, dat door de Commissie wordt gefinancierd. De belangrijkste doelstellingen van deze instantie zijn de uitwisseling van informatie en de coördinatie van de desbetreffende werkzaamheden tussen lidstaten en belanghebbenden, en het bevorderen van harmonisatie.

Naast de voorgestelde coördinerende instantie voor kleine toepassingen zal de Commissie steun verlenen aan een ERANET voor de geïntegreerde bestrijding van plagen, waarbij

---

¹ PB L 309 van 24.11.2009.

specifiek wordt verwezen naar kleine toepassingen (IPM ERANET).. ERANET's zijn coördinatie-instrumenten voor onderzoek, waarbij de lidstaten hun nationale onderzoeksactiviteiten kunnen coördineren en uiteindelijk gezamenlijke projecten kunnen financieren. Tot de verwachte nuttige resultaten behoren onder meer het in kaart brengen van de lopende onderzoeksactiviteiten en het verzekeren van de coördinatie en het beperken van overlappingsen tussen nationale en EU-financiering.

Coördinatie tussen het IPM ERANET en de voorgestelde coördinerende instantie is absoluut noodzakelijk en zal uiteindelijk bijdragen tot het oplossen van gewasbeschermingskwesaties bij kleine toepassingen.

Beschikbaarheid van werkzame stoffen

Er dient op te worden gewezen dat er momenteel ca. 450 toegelaten werkzame stoffen zijn, dat de Commissie in de periode sinds het verzoekschrift werd ingediend de achterstand bij de behandeling van de desbetreffende verzoeken heeft weggewerkt en dat bijgevolg talrijke nieuwe werkzame stoffen zijn toegelaten.

Om het geven van toelatingen in noodsituaties overeenkomstig artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 beter te coördineren en op te volgen heeft de Commissie een Werkdocument over noodsituaties (SANCO/10087/2913) opgesteld. Dit document omschrijft de procedure die lidstaten moeten volgen wanneer zij een toelating overeenkomstig artikel 53 verlenen en voert het gebruik van een kennisgevingsformulier in, dat de noodzakelijke transparantie en duidelijkheid moet waarborgen.

Dit werkdocument heeft bijgedragen tot de harmonisatie van de procedures voor het verlenen van toelatingen in noodsituaties tussen de lidstaten en tot een betere verslaglegging ten aanzien van de Commissie. De Commissie publiceert regelmatig een overzicht van de kennisgevingen van toelatingen in noodsituaties die het van de lidstaten heeft ontvangen.

Het is echter belangrijk dat de lidstaten ervoor zorgen dat het systeem van vergunningen niet wordt ondergraven. Met name mogen toelatingen in noodsituaties niet systematisch worden gebruikt als alternatief voor verlengingen of andere standaardtoelatingen.

Zoals hierboven vermeld, werkt de Commissie aan oplossingen met betrekking tot de beschikbaarheid van werkzame stoffen, met name voor kleine toepassingen. De Commissie is zich ervan bewust dat het ontbreken van oplossingen voor gewasbescherming negatieve gevolgen kan hebben voor de menselijke gezondheid en het milieu, door het mogelijke illegale gebruik van gewasbeschermingsproducten, en dat het concurrentievermogen van de EU-landbouw behouden moet blijven.

Deel II: Gezondheid van gewassen

Invoer van plantproducten

Ten aanzien van het deel van het verzoekschrift dat betrekking heeft op fytosanitaire invoervereisten en een beperking van de markttoegang voor producten uit derde landen op soortgelijke wijze als in derde landen wordt toegepast op EU-producten *[De verwijzing naar deel III en wederkerigheid lijkt fout te zijn. In het desbetreffende deel (deel II) vraagt het verzoekschrift blijkbaar niet om wederkerigheid met derde landen wat de invoervereisten betreft maar om toepassing van soortgelijke regels als die welke sommige derde landen toepassen voor het aantal toegangspunten, inspecties en registratie van arealen, enz.]*, dient

erop te worden gewezen dat fytosanitaire invoerbepalingen alleen kunnen worden gebaseerd op geïdentificeerde risico's, in overeenstemming met de WTO-SPS-overeenkomst. De Commissie volgt de situatie wat betreft onderschepte invoer op de voet en kan indien nodig invoerbepalingen vaststellen. Dat gebeurde onlangs voor de invoer van citrusvruchten uit Zuid-Afrika: nadat talrijke ladingen waren onderschept, werden bij Besluit 2013/754/EU van de Commissie bijkomende vereisten vastgesteld.

Deel III: Residuen van bestrijdingsmiddelen

Invoer van plantproducten

Wat het deel van het verzoekschrift met betrekking tot wederkerigheid betreft (deel III), kunnen het schriftelijk antwoord van de Commissie van 18 juli 2011 en haar tijdens de vergadering van de Commissie verzoekschriften van 8 mei 2012 gegeven mondeling antwoord nog altijd als volledig en actueel worden beschouwd.